

Instrukcja obsługi i montażu do zaworów kulowych

1 Wskazówki ogólne

- 1.1 Zawór kulowy służy do odcinania przepływu medium. Składa się z następujących elementów:
  1. Korpus: Jest to zewnętrzna część zaworu wyposażona w wybraną formę przyłącza do montażu na rurociągu.
  2. Kula: Organ odcinający zaworu. Szczelność uzyskuje się poprzez ściśle przylegające do kuli dwa miękkouszczelniające półpierscienie.
  3. Trzpień: Stanowi połączenie między organem odcinającym a napędem.
  4. Sterowanie: Element służący do otwierania i zamykania zaworu. Z reguły stosuje się dźwignię bądź przekładnię ręczną albo napęd pneumatyczny lub elektryczny.

2 Zabudowa

- 2.1 Przed montażem należy zdjąć zaślepki ochronne.
- 2.2 Zawory kulowe należy montować co do zasady w pozycji otwartej.
- 2.3 Podczas montażu rurociąg powinien być bez ciśnienia i mieć temperaturę pokojową.
- 2.4 Połączenie między zaworem a końcami rurociągu nie może być naprężone przed i w trakcie montażu.
- 2.5 Po montażu należy starannie oczyścić instalację przy otwartym zaworze. Jest to bardzo ważne, żeby usunąć z instalacji wszystkie zabrudzenia, które mogą uszkodzić kulę i uszczelnienia.
- 2.6 Następnie należy sprawdzić szczelność wszystkich połączeń.
- 2.7 Zawory kulowe stalowe, jeżeli mają pracować w środowisku agresywnym, należy po montażu pokryć farbą ochronną antykorozyjną.

3 Zawory kulowe z przyłączem gwintowanym

- 3.1 Montaż na rurociągu jest realizowany poprzez dwa nagwintowane przyłącza w korpusie zaworu.
- 3.2 Gwinty w zaworze robione są według międzynarodowych standardów. Gwinty na rurociągu muszą mieć zatem kształt, wymiary i skok zgodne z tymi samymi normami.
- 3.3 Aby zagwarantować szczelne połączenie, należy nałożyć na gwint odpowiedni materiał uszczelniający. Powinno się wykorzystać do tego całą powierzchnię.
- 3.4 Resztki uszczelniacza nie mogą jednak dostać się pomiędzy kulę a gniazdo.
- 3.5 Do montażu należy używać odpowiednich narzędzi.
- 3.6 Nie wolno używać nadmiernej siły, żeby nie uszkodzić korpusu bądź rurociągu i doprowadzić do nieszczelności.
- 3.7 Klucz trzeba przykładać do tej mufy, która aktualnie jest przykręcana.

4 Zawory kulowe kołnierzowe

- 4.1 Montaż na rurociągu jest realizowany przy pomocy kołnierzy w korpusie zaworu.
- 4.2 Kołnierze w zaworze robione są według międzynarodowych standardów. Kołnierze na rurociągu muszą mieć zatem kształt, wymiary i rozstaw otworów montażowych zgodny z tymi samymi normami.
- 4.3 Aby zagwarantować szczelność połączenia, należy zastosować odpowiednie uszczelnienia kołnierzowe i zamontować je między kołnierzami zaworu i rurociągu.
- 4.4 Przed montażem należy upewnić się, że para kołnierzy (zawór/rurociąg) ustawiona jest idealnie w osi. Skręcanie można zacząć dopiero po zapewnieniu współosiowości.
- 4.5 Dokręcanie śrub należy przeprowadzić w dwóch krokach.
  1. Najpierw lekko dokręcić wszystkie śruby.
  2. Potem mocno dokręcać śruby na krzyż.

5 Zawory kulowe z przyłączami do spawania

- 5.1 Końcówki do spawania w zaworze robione są według międzynarodowych standardów. Przyłącza do spawania na rurociągu muszą mieć zatem kształt, wymiary i szerokość ścianki zgodną z tymi samymi normami.
- 5.2 Podczas spawania należy upewnić się, żeby korpus zaworu nie został zbyt rozgrzany, bo może to doprowadzić do uszkodzenia uszczelnień.
- 5.3 Zaleca się, aby na początku delikatnie, punktowo przyspawać zawór do rurociągu, a następnie, o ile to możliwe, zdemontować korpus zaworu.
- 5.4 W miejsce korpusu należy wstawić zaślepkę o tej samej szerokości.
- 5.5 Aby zapewnić odpowiednią szczelność, spaw powinien być równomiernie zrobiony na całym okręgu.

6 Użytkowanie

- 6.1 Wszystkie elementy mające kontakt z medium muszą być wykonane z materiału, który nie koroduje w kontakcie z tym medium.
- 6.2 Informacje dotyczące maksymalnego ciśnienia i temperatury pracy znajdują się w kartach katalogowych.
- 6.3 Ciśnienie oraz temperatura pracy nie mogą przekraczać maksymalnych wartości podanych w karcie katalogowej.
- 6.4 W przypadku znacznych wahań temperatury oraz medium o dużej rozszerzalności cieplnej należy stosować kulę z otworem kompensacyjnym. Niektóre typoszeregi zaworów mają to w standardzie. W innych typoszeregach takie wykonanie dostępne jest na zapytanie.
- 6.5 Zaleca się, aby armaturę ustawiać tylko w pozycji w pełni otwartej bądź w pełni zamkniętej (użytkowanie zaworu w pozycji pośredniej znacznie zmniejsza jego żywotność).

7 Konserwacja

- 7.1 Regularnie powinno się sprawdzać prawidłowe funkcjonowanie zaworu.
- 7.2 Szczególnie jeżeli zawór pracuje w trudnych warunkach.
- 7.3 Jeżeli zawór długo stoi w jednej pozycji to zaleca się, aby go przesterować przynajmniej dwa razy do roku (zamknij/otwórz).

Wszystkie instrukcje są dostępne w STASTO Store na stronie www.stasto.eu.

rysunki poglądowe
Zmiany w konstrukcji, wymiarach i wykonaniu materiałowym zastrzeżone